

خشکسالی در زاینده رود به قلم مورخین

۳ آذر ۱۳۹۳ ساعت ۲۱:۰۴

رودخانه زاینده رود که رگ حیاتبخش اصفهان به شمار می رود و در سالهای اخیر به دنبال کاهش بارندگی بارها طعم خشکی را چشیده است چند روزی است پر آب شده و حال و هوای شهر و مناطق اطراف آن را عوض کرده استگرچه مردم این شهر مدیریت ضعیف در سالهای اخیر را یکی از عوامل خشکی زاینده رود می دانند اما منابع تاریخی از خشکسالی های مداوم این رود در ادوار مختلف حکایت دارد. به گزارش منابع تاریخی خشکی های پیاپی زاینده رود باعث می شود ایده انتقال آب به زنده رود که با کارون سرچشمه مشترکی دارد از قرن ها قبل مطرح شود.

رودخانه زاینده رود که رگ حیاتبخش اصفهان به شمار می رود و در سالهای اخیر به دنبال کاهش بارندگی بارها طعم خشکی را چشیده است چند روزی است پر آب شده و حال و هوای شهر و مناطق اطراف آن را عوض کرده استگرچه مردم این شهر مدیریت ضعیف در سالهای اخیر را یکی از عوامل خشکی زاینده رود می دانند اما منابع تاریخی از خشکسالی های مداوم این رود در ادوار مختلف حکایت دارد. به گزارش منابع تاریخی خشکی های پیاپی زاینده رود باعث می شود ایده انتقال آب به زنده رود که با کارون سرچشمه مشترکی دارد از قرن ها قبل مطرح شود. گرچه اولین بار چنین طرحی در کتاب تاریخ یعقوبی مطرح شده اما طرح عملیاتی آن از زمان صفوی و با پایتخت شدن اصفهان در دستور کار قرار می گیرد؛ نتیجه کار ایجاد یک بریدگی به طول ۳۰۰ متر، عرض ۶۰ متر و عمق ۵۰ متر بود. "سانسون" سفیر پادشاه فرانسه که در عهد شاه سلیمان صفوی به اصفهان می آید ضمن اشاره به خشک شدن زاینده رود در فصل تابستان، می گوید شاه نقشه ای را در نظر گرفته که آب کارون که رودخانه بزرگی در ۱۲ فرسنگی بالای اصفهان است و فقط کوهی آن را از زاینده رود جدا می سازد به آن ملحق کند. به نوشته او مسیو ژنه، مهندس فرانسوی نیز الحاق آنها را بر عهده گرفته است. با این حال هم او خبر می دهد که پروژه با کارشکنی صدراعظم وقت، شیخ علی خان زنگنه، متوقف می شود چراکه شیخ علی خان گمان می کند در صورت پر شدن زاینده رود، دیگر محصولات او در در کرمانشاه و همدان در بازار اصفهان فروش نخواهند رفتکار انتقال آب در عهد صفوی و قاجار چندان پیشرفتی نمی کند گرچه در اوایل مشروطیت مردم "سده" پیشنهاد می کنند که کار انتقال آب از سر گرفته شود و مخارج آنرا دویست هزار تومان برآورد می کنند اما این طرح نیز به اجرا در نمی آید. اما سرانجام در سال ۱۳۲۷ هجری شمسی کلنگ تونل کوهرننگ بزمین زده می شود در ۲۴ مهر ۱۳۳۲ ش اولین تونل انتقال آب به زاینده رود افتتاح می شود. تا این زمان همچنان خشکسالی ادواری در کنار پربابی سال های پر بارش گاه و بی گاه چهره زاینده رود را تغییر می دهد. در این میان عکاسان قاجاری که به اصفهان سفر می کرده اند یا عکاسان اصفهانی چون "میناس" عکس های زیادی از سالهای خشکی و پربابی زنده رود در عهد قاجار عکاسی کرده اند. از تاریخ عکس ها اطلاع دقیقی در دست نیست و تنها نام عکاسان این عکس ها که ارنست هولتزر، آنتوان سوریوگین و میناس هستند برای ما مشخص

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/19396/مورخين-قلم-رود-زاينده-خشکسالي/19396>